

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

PHÙNG VĂN TÌNH

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM Y TẾ HỘ GIA ĐÌNH
TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI TỈNH LÀO CAI**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

PHÙNG VĂN TÌNH

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM Y TẾ HỘ GIA ĐÌNH
TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI TỈNH LÀO CAI**

Ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐỖ THỊ THÚY PHƯƠNG

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi, được tổng hợp từ nhiều nguồn tài liệu tham khảo và qua liên hệ thực tế, tổng hợp số liệu từ Công ty nơi tôi làm việc dưới sự hướng dẫn của PGS.TS. Đỗ Thị Thúy Phương, không sao chép của bất kỳ luận văn nào trước đó.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về nội dung của luận văn này.

Tác giả luận văn

Phùng Văn Tình

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi xin bày tỏ lời cảm ơn chân thành nhất tới PGS.TS. Đỗ Thị Thúy Phương đã tận tình chỉ bảo và tạo mọi điều kiện để tôi có thể hoàn thành luận văn một cách tốt nhất

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới tập thể cán bộ, giảng viên khoa Kinh Tế - trường Đại học Kinh tế & QTKD Thái Nguyên đã có những giúp đỡ, đóng góp chân tình trong suốt thời gian tôi tham gia học tập tại trường, đặc biệt là trong giai đoạn làm luận văn tốt nghiệp.

Trong quá trình thực hiện, do hạn chế về lý luận, kinh nghiệm cũng như thời gian nghiên cứu còn hạn chế, luận văn không thể tránh khỏi những sai sót. Tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của các Thầy, Cô giáo và các bạn để luận văn được hoàn thiện hơn.

Trân trọng cảm ơn.

Tác giả luận văn

Phùng Văn Tình

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG.....	vii
DANH MỤC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Những đóng góp của luận văn	6
6. Kết cấu của luận văn	7
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM Y TẾ HỘ GIA ĐÌNH	8
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý thu bảo hiểm y tế hộ gia đình.....	8
1.1.1. Khái quát về bảo hiểm y tế và bảo hiểm y tế hộ gia đình	8
1.1.2. Quản lý thu bảo hiểm y tế hộ gia đình	13
1.2. Cơ sở thực tiễn về quản lý thu bảo hiểm y tế hộ gia đình.....	26
1.2.1. Kinh nghiệm về quản lý thu bảo hiểm y tế hộ gia đình của một số địa phương	26
1.2.2. Bài học kinh nghiệm về quản lý thu bảo hiểm y tế hộ gia đình tỉnh Lào Cai.....	32
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	34
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	34
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	34
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	34
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	35
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	36
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	36
2.3.1. Các chỉ tiêu phản ánh tình hình kinh tế - xã hội tỉnh Lào Cai	36

2.3.2. Các chỉ tiêu phản ánh công tác quản lý thu BHYT hộ gia đình tỉnh Lào Cai	37
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM Y TẾ HỘ GIA ĐÌNH TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI TỈNH LÀO CAI.....	40
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội tỉnh Lào Cai.....	40
3.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên	40
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	42
3.1.3. Ảnh hưởng của điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội đến quản lý thu BHYT hộ gia đình trên địa bàn tỉnh Lào Cai	45
3.2. Khái quát về Bảo hiểm xã hội tỉnh Lào Cai.....	46
3.2.1. Quá trình hình thành và phát triển	46
3.2.2. Vị trí và chức năng của BHXH tỉnh Lào Cai.....	47
3.2.3. Nhiệm vụ và quyền hạn của BHXH tỉnh Lào Cai.....	47
3.2.4. Cơ cấu tổ chức của BHXH tỉnh Lào Cai.....	50
3.3. Thực trạng quản lý thu BHYT hộ gia đình tại BHXH tỉnh Lào Cai.....	54
3.3.2. Lập kế hoạch thu BHYT hộ gia đình	55
3.3.3. Quản lý tổ chức thu BHYT hộ gia đình	60
3.3.4. Quyết toán thu BHYT hộ gia đình	73
3.3.4. Thanh tra, kiểm tra BHYT hộ gia đình tại BHXH tỉnh Lào Cai.....	77
3.4. Các yếu tố ảnh hưởng tới quản lý thu BHYT hộ gia đình tại BHXH tỉnh Lào Cai	81
3.4.1. Các yếu tố khách quan	81
3.4.2. Các yếu tố chủ quan	85
3.5. Đánh giá về công tác quản lý thu BHYT hộ gia đình tại BHXH tỉnh Lào Cai	91
3.5.1. Những kết quả đạt được	91
3.5.2. Hạn chế, tồn tại và nguyên nhân	92
Chương 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM Y TẾ HỘ GIA ĐÌNH TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI TỈNH LÀO CAI	95
4.1 Dự báo về phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Lào Cai đến năm 2020.....	95

4.1.1 Về mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Lào Cai đến năm 2020.....	95
4.1.2 Về hệ thống y tế	96
4.2. Phương hướng, mục tiêu tăng cường quản lý thu bảo hiểm y tế hộ gia đình của Bảo hiểm xã hội tỉnh Lào Cai	97
4.2.1. Phương hướng hoàn thiện quản lý thu bảo hiểm y tế hộ gia đình của Bảo hiểm xã hội tỉnh Lào Cai đến năm 2020	97
4.2.2. Mục tiêu thu bảo hiểm y tế hộ gia đình của Bảo hiểm xã hội tỉnh Lào Cai đến năm 2020	99
4.3. Giải pháp tăng cường quản lý thu bảo hiểm y tế hộ gia đình tại Bảo hiểm xã hội tỉnh Lào Cai	100
4.3.1. Nhóm giải pháp trực tiếp.....	100
4.3.2. Nhóm giải pháp gián tiếp	104
4.4. Kiến nghị.....	109
4.4.1. Kiến nghị với BHXH Việt Nam.....	109
4.4.2. Kiến nghị với UBND tỉnh Lào Cai	109
KẾT LUẬN	111
TÀI LIỆU THAM KHẢO	113
PHỤ LỤC	115

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

TT	Nội dung	Giải thích
1	BHTN	Bảo hiểm thất nghiệp
2	BHTNLĐ	Bảo hiểm tai nạn lao động
3	BHXH	Bảo hiểm xã hội
4	BHYT	Bảo hiểm y tế
5	BNN	Bệnh nghề nghiệp
6	BTC	Bộ tài chính
7	BYT	Bộ Y tế
8	DNNQD	Doanh nghiệp ngoài quốc doanh
9	KCB	Khám chữa bệnh
10	KTXH	Kinh tế xã hội
11	NĐ	Nghị định
12	NLĐ	Người lao động
13	NQ	Nghị quyết
14	NSDLĐ	Người sử dụng lao động
15	NSDP	Ngân sách địa phương
16	NSNN	Ngân sách nhà nước
17	QĐ	Quyết định
18	TCKT	Tổ chức kinh tế
19	TT	Thông tư
20	TTLT	Thông tư liên tịch
21	TW	Trung ương
22	UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1: Cơ cấu kinh tế tỉnh Lào Cai giai đoạn 2015 - 2017.....	44
Bảng 3.2: Chức năng, nhiệm vụ của Ban giám đốc BHXH tỉnh Lào Cai.....	51
Bảng 3.3: Kế hoạch thu BHYT hộ gia đình tỉnh Lào Cai giai đoạn 2015 - 2017.....	57
Bảng 3.4: Tỷ lệ bao phủ BHYT hộ gia đình trên địa bàn tỉnh Lào Cai	61
Bảng 3.5: Số lượng hộ gia đình tham gia BHYT tại các huyện trên địa bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2015 - 2017.....	62
Bảng 3.6: Mức đóng BHYT hộ gia đình qua các thời kỳ	64
Bảng 3.7: Số đại lý và nhân viên đại lý xã, phường	66
Bảng 3.8: Số điểm thu và nhân viên đại lý thu Bưu điện	69
Bảng 3.9: Quyết toán thu BHYT hộ gia đình trên địa bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2015 - 2017	74
Bảng 3.10: Tỷ lệ hoàn thành kế hoạch.....	75
Bảng 3.11: Số cuộc kiểm tra về thu BHYT hộ gia đình giai đoạn 2015-2017	79
Bảng 3.12: Tình hình kiểm tra đột xuất, định kỳ của BHXH tỉnh Lào Cai	80
Bảng 3.13: Thông tin về đối tượng điều tra	54
Bảng 3.14: Kết quả khảo sát về lập dự toán thu BHYT hộ gia đình tại BHXH tỉnh Lào Cai.....	59
Bảng 3.15: Kết quả khảo sát về tổ chức thu BHYT hộ gia đình.....	71
Bảng 3.16: Kết quả khảo sát về quyết toán thu BHYT hộ gia đình.....	76
Bảng 3.17: Kết quả khảo sát hộ gia đình về mức độ hiểu biết đối với chính sách BHYT hộ gia đình.....	83
Bảng 3.18: Kết quả khảo sát hộ gia đình về các yếu tố ảnh hưởng tới việc tham gia BHYT hộ gia đình.....	87
Bảng 3.19: Biên chế người làm công tác thu BHYT hộ gia đình của BHXH tỉnh Lào Cai và BHXH các huyện trực thuộc	86

DANH MỤC HÌNH

Hình 1.1: Quy trình thanh tra BHYT hộ gia đình	22
Hình 3.1: Bản đồ hành chính tỉnh Lào Cai	40
Hình 3.2: Tốc độ tăng trưởng kinh tế tỉnh Lào Cai giai đoạn 2015 - 2017	43
Hình 3.3: Cơ cấu tổ chức của BHXH tỉnh Lào Cai	50
Hình 3.4: Quy trình lập dự toán thu BHYT hộ gia đình tại BHXH tỉnh Lào Cai.....	56
Hình 3.5: Quy trình kiểm tra của BHXH tỉnh Lào Cai	78